

Nederlandsche dorp, in den nood helpen de menschen elkaar, hier als overal!

En dan hun Italië. Ze kennen alle hoeken. In Venetië leven we met den groot en Zorzi (Gior-gione), wiens groei en wording zij geven, voor zoover zij die hebben kunnen opsporen bij het weinige dat van hem bekend is. We zien hoe hij zijn meester overvleugelt om op zijn beurt de tragiek te beleven, dat zijn leerlingen hem ontrouw worden en een eigen school vormen. In „Francesco” genieten we van de natuur aan het Gardameer, van de noordelijke Italianen uit de bergen met hun onafhankelijke opvattingen. Welk een heerlijk type, de grootvader van Francesco. En dan in het tweede deel dat klein-burgerlijke in het huis van zijn oom. In Carneval leeren we de zwoele Sicilianen kennen en toch is hier weer geen zwoele atmosfeer: Als tegenstelling van de Abbatella's, de familie van Ardengo's vader zijn er de fiere Cavallaro's, het geslacht van zijn moeder, is er de nobele grootvader. Uit alle streken van Italië geven ze ons menschen, werkelijk menschen met menselijke fouten, zooals men ze ook bij ons treft en met menselijke deugden, doch in het kader van het land, waar

ze wonen, onder den invloed van het klimaat en de begrippen, waarin zij werden grootgebracht. Jammer slechts, dat zij in de vele jaren, dat zij buiten hun land toefden, hun taal een beetje verleerden. Hun werken met hun rijke woorden keuze zijn vol Germanismen of Duitsche woordvormingen. De inhoud is echter zuiver en dien kunnen we onverdeeld bewonderen. Een zestigjarige wier werk nog getuigt van onderzwakte levenskracht.

Emmy J. B.

Verwennen ?

Onlangs maakte ik het mee, dat een tot nog toe allerliefst, uiterst „makkelijk”, gehoorzaam, kortom, een modelkind, gaandeweg kleine stoutigheidjes ging uithalen. Een dreigementje uiten, b.v.: „Ik zal wel de deur hard toedoen!” en dat herhalen. Plagend met zelfbeschuldigingen aankomen: „Ik heb mijn schoentjes *niet* zelf vastgemaakt — dat heeft Leida (het dienstmeisje) gedaan.” „Ik wil vanmiddag *niet* slapen.” En dan sliep ze ook niet, doch lag zachtjes te zingen en er was gevaar, dat ze haar jonger zusje wakker maakte. Schoon dat gevaar nooit werkelijkheid werd, want het zusje sliep, zoodra ze haar kussentje voelde en liet zich door niets storen, twee volle uren lang niet. Ik trachtte met het moedertje er achter te komen, wat nu toch wel die „leelijke trekjes” in ons „aanvallig bekje” had teweeg gebracht. Nieuw waren onze zorgjes en bekommertjes allerm minst, dat wisten we heel goed. We troostten elkaar telkens met dat aanminnige liedje van de Genestet: „Ik heb een leelijk trekje ontdekt in 't kleine hart — van ons aanvallig bekje — dat baart ons nu veel smart.” En veel smart — ach, zoo bar was 't toch ook weer niet. —

„Geen notitie van nemen” raadde ik. „Opletten,

met wie ze omgaat — ze kan best zulke maniertjes op haar kleuterklasje opdoen”. Ik wist, dat daar enkele jongetjes waren, die tot haar stonden als baarljke duiveltjes tot een engeltje.

De stoutigheidjes bleven duren. En verveelden al heel gauw den jongen vader. Die vond, dat er maatregelen genomen moesten worden. Dat er opgetreden moest worden. En die verbood, voor den tijd, dat die „malligheden” nog zouden voortduren, alle „verwennerij”. Niet hierheen, niet daarheen. Bij tante Zus, bij Oma Zoo werd ze „verwend.” Toen ik voor de tantes en voor Oma opkwam, de bijeenkomsten schilderde en hoopte, de jonge ouders gerust te hebben gesteld, wat het nadeel dezer verwennerij aanging, kreeg ik nul op 't rekest. 't Hielp niet, of ik al meedeelde, dat ze meestentijds dadelijk mee aan den arbeid ging, dien haar naartige tantes en hardwerkende Oma juist verrichtten. Tuinsproeien, dorre bloemen zamelen en naar den mesthoop brengen, of óók een lapje krijgen met een naald en een draad, *zonder* vingerhoed, helaas! Of óók een potlood en een papier en dan teekenen, jongens! Of in de keuken verdwijnen en mee helpen erwten doppen — Ja, ik kon niet verzwijgen, dat er dan een theetafeltje extra voor haar gedekt

stond met een wel voorzien theeserviesje en heel wat lekkers in het miniatuur taartschaaltje. Ook niet, dat tante Anna, de knappe pianiste, zich terwille van het kind aan de piano zette, dansjes speelde voor lichte voetjes, het kind begeleidde bij elk versje dat het zelf zingen wou — Dat tante Rientje voor haar schilders-ezel met plezier een paar prachtige oranje en helblauwe likken gaf op een vel papier, dat het kind ophield.

Ik verwende het kind óók. Ik wandelde ermee door de Scheveningsche Boschjes, waar ik nog elke struik, elk sluippaadje ken — Ik nam het mee naar de Pier en dan mocht het vrij hollen en dartelen en kijken en duizend vragen doen en een stuivertje gooien naar den man beneden, die zoo kunstig een geweldig profiel van Juliana heeft gebeeldhouwd, plat op den grond, van vochtig zand en er boven heeft gezet: „Steunt de Kunst!” Dit alles moest nu voorloopig uit zijn. Want dat was verwennerij.

Ja — zoolang een Vader, hoe jong ook, er nog niet uit ontzet is, heeft hij de ouderlijke macht, de macht. Ik wist zeker, dat hier groot kwaad gedaan werd aan een kind — Maar ik kon het nog niet dadelijk zoo formuleeren. Uit verdriet, uit wrevel en om na te denken; ook, om het gevaar te ontloopen méér te zeggen dan waartoe ik recht had, trok ik me voorloopig terug. En toen, in eenige uren, die ik voor mezelf had genomen, omdat ik voelde, dat ik eens rusten moest, verrees mijn eigen jeugd me voor mijn oogen, leefde ik geheel en al in 't verleden, ging allerlei invloeden en hun uitwerkingen, allerlei maatregelen en hun resultaat na. In de gesloten kamer, waarin ik mijn rusturen nam en waaromheen de wereld dien middag gansch scheen te zwijgen, hingen twee portretten van het kind, dat ik was. Eén ten voeten uit, helft van de natuurlijke grootte — het kind is dan drie jaar — één: een levensgrootte kop, zes jaar.

Ze vertoonen beide een stoer, blond kind met een hoog voorhoofd, helderblauwe oogen, een stuggesloten mond.

Neen, een vroolijk kind is dat niet.

Het kon veel ààn. Het was sterk en gezond. Als de onsterfelijke Letje van Top Naeff was het: het kind van Papa, Mama en Oma. Doch op hoe andere wijze! Letjes drielal superieuren, vooral de Superieure, Oma, bestrooiden haar paden met rozen, al moest ze dan, net als ik — piano studeeren in een ongestookte kamer — Wat ik van Letjes Papa en Mama nooit heb kunnen begrijpen. En dat Oma dat toegelaten heeft!

Bij mij hoorde 't in 't systeem. Niet verwennen. Het blonde kind met het hooge voorhoofd kon

veel verzetten. Life is real! Life is earnest! Ze zwom met vijf jaar, schoon 't zwemmen voor meisjes en vrouwen nog in de allereerste kinderschoenen stond. Ze speelde piano: „Prière d'une Vierge” met zes of zeven jaar. Ze wandelde tot het Wassenaarsche slag, schoon ze dan heel blij was met de brik van den ouden Deyl en dien dag niet meer at. Ze kreeg teekenles, nog vóór ze schrijven kon. Daarom heeft ze 't zeker nooit geleerd, deed haar Hoofdakte met een twee voor teekenen en wendt zich nu steeds onwillig af bij die doodsaaietentoonstellingen-op-scholen: „Teekenwerk van de kleuterklas”; „van het eerste leerjaar” etc. etc. En van die tallooze boeken over kinderteekenen wil ze er geen één hebben.

Al gauw breide ze, haakte in de perfectie. Haar grootste gave was: merken. Al wat ze kende en kon, moest ze duchtig te pas brengen. Niet verwennen! „Ernst is het leven, zalig die 't weten”

— Nog vóór ze tien jaar was, merkte ze al het huishoudgoed, prachtig met de kruissteek, precies op de draad — Diverse ooms vertrouwden haar hun nieuwe zakdoeken toe. Tot hun eer moet gezegd worden, dat die dan altijd „wat moois” voor haar meebrachten. Hetgeen door haar Triumviraat verwennen werd genoemd. Maar ze mocht die kleine geschenkjes dan toch wel aanvaarden. Ze haakte eindeloze ijzersterke gordijnkanten voor de tien ramen van het groote achttiende-eeuwsche huis, waar ze woonde. En dan voor tante Die, en tante Die — En tegen dien tijd waren de gordijnkanten van de tien ramen tóch onder de zon bezwaken en begon ze opnieuw. Ze werkte altijd *→ thuis*. Voor de vreugden des levens was geen tijd, *thuis*. Misschien is ze toch wel niet zoo stug geweest als de stijfgesloten lippen, de franke, maar sombere oogen, die me van de „wand af aankijken — doen vermoeden.

Want er was meer dan één huis — wel drie, wel vier, dat zijn deuren wagenwijd voor haar open wierp — En ze dan weer achter haar sloot, om haar op te nemen in de intimiteit van den huiselijken kring. Dan werd ze gerekend tot de kinderen des huizes — Al zouden die kinderen nooit bij haaar aanzitten. Dat was immers te druk en tijdverspilling. Vrienden en vriendinnen hebben is tijdverspillen — Kinderfeestjes is verwennerij.

Nu zijn de blonde haren heel grijs geworden, bijna wit — En nu brengt ze nog steeds haar bezoeken aan tachtigjarigen, negentigjarigen — Omdat ze haar toèn in de kindervreugde hebben laten deelen — schoon ze nooit „iets terug deed” Dan wil ze 't nu tenminste nog doen. Eén huis was er, daar waren geen kinderen. Daar waren twee oude dames. En die *verwenden* haar.